

POHJOIS-SATAKUNNAN PERUSPALVELUKUNTAYHTYMÄN TARKASTUSLAUTAKUNNAN VUODEN 2016 ARVIOINTIKERTOMUS YHTYMÄVALTUUSTOLLE

1. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA

1.1. Kokoonpano

Pohjois-Satakunnan peruspalvelukuntayhtymän tarkastuslautakuntaan ovat kuuluneet puheenjohtajana Petri Ylikoski, varajäsen Markus Ruuhimäki; varapuheenjohtajana Aulis Vehmasto, varajäsen Anneli Hautaoja; jäsen Helena Lehtiö, varajäsen Juuso Räsänen; jäsen Erkki Ylikoski, varajäsen Eveliina Kuuskoski; jäsen Aila Kalliomäki, varajäsen Keijo Kalliomäki; jäsen Keijo Silvola, varajäsen Ulla Haavisto; jäsen Anne Aho, varajäsen Esko Luomanen.

1.2. Tehtävät, toiminnan tarkoitus sekä tavoitteet

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on KunL 121 §:n mukaan arvioida, ovatko yhtymävaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet sekä onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tuloksellisuutta tarkastellaan laajasti toiminnan onnistuneisuutena, arvioiden miten hyvin kuntayhtymä täyttää tehtävänsä asukkaiden palvelujen tuottajana.

Tarkastuslautakunta antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Yhtymähallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta (KunL 121.5§).

1.3. Yhteys tilintarkastajaan

Kuntayhtymän tilintarkastajana on toiminut JHTT-yhteisö BDO Audiator Oy vastuullisena tilintarkastajanaan Vesa Keso, JHTT. Avustavana tarkastajana on toiminut Leena Ahonen.

1.4. Toimintamuodot

Tarkastuslautakunta on käsitellyt kuntalain ja tarkastussäännön edellyttämiä asioita tilivuodelta 2016 kokouksissaan työohjelmassa sovitun kokousaikataulun mukaisesti. Kokouksissa on saatu selvityksiä johtavien viranhaltijoiden toimesta kuntayhtymän toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta sekä toiminnan tuloksellisuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta.

Vuoden 2016 arviointityön painopistealueena on ollut aikuis- ja ympäristöpalvelut. Arviointityössä on painotettu erityisesti yhtymävaltuuston hyväksymän strategian toteutumista.

Kokouksissa on ollut kuntayhtymäjohtajan ja talousjohtajan katsaus ajankohtaisista asioista. Tämän lisäksi kokouksiin on kutsuttu viranhaltijoita/työntekijöitä kulloinkin käsiteltävän arviointiteeman mukaisesti. Kuultaville on kokouskutsun yhteydessä lähetty arviointilomake, joka on palautettu ennen kokousta ja toimitettu tarkastuslautakunnan jäsenille. Arviointi on toteutettu suullisen kuulemisen ja kirjallisen aineiston perusteella.

Seuraavassa on esitetty kokousten teemat ja kokouksissa kirjattuja havaintoja.

Kokous 18.8.2016, aikuispalvelut:

Talousjohtaja esitteli tarkastuslautakunnalle kuntayhtymän osavuosisikatsauksen ajalta 1-6/2016. Tarkastuslautakunnan saaman tiedon mukaan kulujen kasvu edellisvuodesta on ollut 1,9 %. Tulosalueista perhe- ja aikuispalvelut ovat ylittämässä omaa talousarviotaan.

Aikuispalvelujohtaja oli etukäteen toimittanut tarkastuslautakunnalle arviointilomakkeen, jossa oli esitelty aikuispalveluiden strategisia tavoitteita, tavoitteiden toteutumiseksi tehtyjä toimenpiteitä ja tehtyjen toimenpiteiden vaikutuksia.

Tarkastuslautakunta käsitteli ja hyväksyi arvioinnin työohjelman vuodelle 2016.

Tarkastuslautakunta merkitsi saaneensa tiedoksi tilintarkastuksen työohjelman vuodelle 2016.

Tarkastuslautakunta päätti osallistua koulutusseminaariin 7.10.2016.

Kokous 15.9.2016, ympäristöpalvelut:

Kuntayhtymähallituksen puheenjohtaja Risto Peltomaa selosti tarkastuslautakunnalle ajankohtaisia kuntayhtymän toimintaan ja talouteen liittyviä asioita. Esillä oli mm. kuntayhtymän johdossa ja organisaatiossa tehdyt järjestelyt.

Tarkastuslautakunnalle esiteltiin ympäristöpalveluiden toimintaa. *Terveysvalvonnan johtaja* oli etukäteen toimittanut tarkastuslautakunnalle täytetyn arviointilomakkeen. Lomakkeessa oli esitetty kuntayhtymän strategisia tavoitteita, niiden toteutumiseksi tehtyjä toimenpiteitä ja tehtyjen toimenpiteiden vaikutuksia.

Tarkastuslautakunta merkitsi saaneensa tiedoksi tilintarkastustyön toteutumaraportin 15.9.2016 asti tehdystä tilintarkastustyöstä.

Kokous 20.10.2016, aikuisterveydenhuolto:

Vs. kuntayhtymäjohtaja selosti tarkastuslautakunnalle strategian mukaisia tavoitteita, niiden saavuttamiseksi tehtyjä toiminnallisia muutoksia ja niiden vaikutuksia. Tarkastuslautakunnalle esitettiin kuntayhtymän talouden toteutumatietoja ajalta 1-8/2016.

Aikuisterveydenhuollon päällikkö esitteli tarkastuslautakunnalle vastuualueensa toimintaa. Tarkastuslautakunnalle oli etukäteen toimitettu aikuisterveydenhuoltoa koskeva arviointilomake.

Yhtymähallitus on kokouksessaan 29.9.2016 päättänyt yhtymävaltuustolle annettavasta lausunnosta.

Tarkastuslautakunta merkitsi tiedoksi yhtymähallituksen 29.9.2016 yhtymävaltuustolle annetun lausunnon toimenpiteistä, joihin se on ryhtynyt vuoden 2015 arviointikertomuksen johdosta.

Tarkastuslautakunta merkitsi tiedoksi tilintarkastuksen toteutumaraportin 20.10.2016 asti tehdystä vuoden 2016 tarkastustyöstä.

Kokous 17.11.2016, aikuissosiaalityö:

Aikuissosiaalityön päällikkö esitteli tarkastuslautakunnalle omaa vastuualuettaan sekä sitä mitä toimenpiteitä se on tehnyt yhtymävaltuuston päättämien strategisten tavoitteiden toteutumiseksi. Tarkastuslautakunnalle selvitettiin aikuissosiaalityön jäsenkuntaehtaisia eroja. Tarkastuslautakunnalle esiteltiin aikuis- ja perhepalveluiden yhdistämisen prosessin tämänhetkistä tilannetta.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että yhtymähallitus seuraa ja varmistaa aikuis- ja perhepalveluiden organisaatioiden muutosprossin tavoitteiden toteutumista.

Vs. kuntayhtymäjohtaja selosti tarkastuslautakunnalle kuntayhtymän ajankohtaisia toimintaa ja talouteen liittyviä asioita. Esillä oli mm. aikuis- ja perhepalvelujen yhdistymisprosessi. Saadun selvityksen mukaan uusi organisaatio aloittaa alkuvuodesta 2017. Tarkastuslautakunnalle selvitettiin talousarvion laadintaprosessin etenemistä.

Talousjohtaja esitteli tarkastuslautakunnalle talouden toteutumaraporttia ajalta 1.1. - 30.09.2016. Saadun selvityksen mukaan ulkoisten kulujen kasvu on ollut 2,6 %. Tarkastuslautakunta keskusteli toiminnan ja talouden raportoinnista.

Tarkastuslautakunta merkitsi saaneensa tiedoksi tilintarkastustyön toteutumaraportin 17.11.2016 asti tehdystä tarkastustyöstä.

Tarkastuslautakunta päätti esittää yhtymävaltuustolle, että Pohjois-Satakunnan peruspalvelukuntayhtymä jatkaisi vuosille 2013-2016 solmittua

tilintarkastussopimusta myös tilikausille 2017-2018, BDO Audiator Oy:n tekemän esityksen mukaisesti.

Kokous 15.12.2016, vanhushpalvelut:

Vs. kuntayhtymäjohtaja esitteli tarkastuslautakunnalle talouden toteutumaa ajalta 1-10 / 2016 (83,3 %). Raportin mukaan palvelusopimuksen toteutuma oli 85,23 %. Toimintakulujen kasvu edellisvuodesta oli 1,1 %.

Vanhushpalvelujohtaja esitteli tarkastuslautakunnalle oman vastuualueensa toimintaa ja etukäteen toimitetun arviointilomakkeen sisältöä.

Tarkastuslautakunta merkitsi saaneensa tiedoksi tilintarkastustyön toteutumaraportin 15.12.2016 asti tehdystä tarkastustyöstä.

Tarkastuslautakunta päätti antaa sidonnaisuusrekisterin valmistelun viranhaltijoiden tehtäväksi siten, että tarkastuslautakunta voi tehdä päätöksen rekisterin toteuttamistavasta kevään 2017 aikana.

Kokous 19.1.2017, perhepalvelut:

Vs. talousjohtaja esitteli tarkastuslautakunnalle kuntayhtymän talouden toteutumaa ajalta 1-11/2016. Toteutumaa käytiin läpi kunnittain, palvelualueittain ja tuotteittain.

Saadun selvityksen mukaan talousarvioylitykset olivat yhteensä 1 015 000€. Yhdentoista kuukauden perusteella neljä tulosaluetta oli ylittänyt nettomäärärahansa. Talousarvion sitovuustaso valtuustoon nähden on tulosalueen nettomeno.

Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota siihen, ettei yhtymähallitus ole valmistellut yhtymävaltuustolle esitystä talousarvion muuttamiseksi. Tarkastuslautakunnan saaman selvityksen mukaan tulosalueiden talousarvioylitykset ovat syntyneet tasaisesti talousarviovuoden aikana.

Tarkastuslautakunnan saaman kokouspäivän tilanteen raportin mukaan kulujen kasvu edellisvuodesta on ollut 2,4 %.

Perhepalvelujohtajan sijaan perhepalvelujen toimintaa esitteli *perheterveydenhuollon päällikkö* Päivi Rouhelo. Hän oli etukäteen toimittanut perhepalveluita koskevan arviointilomakkeen. Esitys eteni tämän lomakkeen teemojen mukaisesti.

Tarkastuslautakunta merkitsi saaneensa tiedoksi tilintarkastustyön toteutumaraportin 19.1.2017 asti tehdystä tarkastustyöstä.

Kokous 14.2.2017, erityispalvelut:

Talousjohtaja selosti tarkastuslautakunnalle kuntayhtymän talouden toteutumaa vuodelta 2016. Tarkastuslautakunnalle esitettiin kuntien loppulaskutukset vuodelta 2016.

Vs. kuntayhtymäjohtaja selosti tarkastuslautakunnalle ajankohtaisia kuntayhtymän toimintaan ja talouteen liittyviä asioita. Esillä oli mm. aikuis- ja perhepalveluiden yhdistäminen, vuoden 2016 talousarvion toteutuminen, hallintosäännön uudistaminen ja sidonnaisuusrekisterin valmistelu.

Johtava ylläkäri oli etukäteen täyttänyt ja toimittanut tarkastuslautakunnalle arviointilomakkeen. Johtava ylläkäri esitteli tarkastuslautakunnalle oman vastuualueensa toimintaa ja arviointilomakkeella esitetyjä asioita.

Tarkastuslautakunta merkitsi saaneensa tiedoksi tilintarkastustyön toteutumamaraportin 14.2.2017 asti tehdystä vuoden 2016 tarkastustyöstä.

Tarkastuslautakunta käsitteli hallintosääntöä kuntaliiton antaman mallin pohjalta ja siltä osin kun se koskee tarkastuslautakunnan tehtäviä. Tarkastuslautakunta teki esityksen hallintosäännön tarkastuslautakunnan tehtäviä koskeviksi määräyksiksi.

Kokous 16.3.2017, aikuispalvelut ja ympäristöpalvelut:

Vs. kuntayhtymäjohtaja selosti tarkastuslautakunnalle ajankohtaisia kuntayhtymän toimintaan ja talouteen liittyviä asioita. Esillä oli mm. perhe- ja aikuispalveluiden yhdistäminen ja siihen liittyvät rekrytoinnit sekä sote-uudistuksen tämänhetkinen tilanne.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että tulevien mm. sote-uudistusta koskevien päätösten tueksi yhtymävaltuustolle annetaan riittävät tiedot. Laajoissa asiakokonaisuuksissa tiedottamisen tulee olla aktiivista ja jatkuvaa.

Tarkastuslautakunnalle selostettiin kuntayhtymän vuoden 2016 tilinpäätökseen liittyviä asioita. Yhtymähallitus allekirjoittaa tilinpäätöksen kokouksessaan 29.3.2017. Tasekirja toimitetaan tämän jälkeen postitse tarkastuslautakunnan jäsenille.

Aikuispalvelujohtaja (asumispalvelupäällikkö 1.3.2017 alkaen) oli etukäteen toimittanut tarkastuslautakunnalle täytetyn arviointilomakkeen. Lomakkeessa oli kartoitettu yhtymävaltuuston 10.12.2015 vahvistamassa strategiassa esitettyjen tavoitteiden toteuttamiseksi tehtyjä toimenpiteitä ja toimenpiteiden vaikutuksia. Tarkastuslautakunnalle jaettiin yhteenveto aikuispalveluiden talouden toteutumisesta.

Terveysvalvonnanjohtaja oli etukäteen toimittanut tarkastuslautakunnalle täytetyn arviointilomakkeen. Lomakkeessa oli kartoitettu yhtymävaltuuston 10.12.2015 vahvistamassa strategiassa esitettyjen tavoitteiden toteuttamiseksi tehtyjä toimenpiteitä ja toimenpiteiden vaikutuksia.

Kehityskeskustelut ovat osa hyvää henkilöstöjohtamista. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kehityskeskusteluja käydään myös johtavien viranhaltijoiden kanssa.

Tarkastuslautakunta merkitsi saaneensa tiedoksi toteutumamaraportin 16.3.2017 asti tehdystä tarkastustyöstä.

Kokous 20.4.2017, tilintarkastajan loppuraportointi, arviointikertomuksen käsittely:

Talusojohtaja esitteli tarkastuslautakunnalle kuntayhtymän vuoden 2016 tilinpäätöksen keskeisiä asioita.

Tarkastuslautakunta käsitteli vuoden 2016 arviointikertomuksen ja tilintarkastajan raportit vuodelta 2016.

2. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN JA TULOKSELLISUUDEN ARVIOINTI

2.1. Kuntayhtymän tehtävät perussopimuksen mukaan

Kuntayhtymän perussopimuksen mukaan sen tehtävänä on tuottaa jäsenkunnille kuuluvat lakisääteiset sosiaali- ja perusterveydenhuollon palvelut siinä laajuudessa, kuin siitä yhtymävaltuustossa päätetään.

Perussopimuksen mukaan palvelut tuotetaan kaikille asiakkaille mahdollisimman laadukkaasti ja taloudellisesti. Kaikkien palvelujen osalta määritetään yhteneväinen, tavoiteltava asiakkaiden peruspalvelutaso (lähipalvelut, alueelliset palvelut) ja sen hinnoitteluperusteet. Jäsenkunnat voivat halutessaan ostaa kustannuksellaan peruspalvelutason ylittävää palvelua PoSalta tai muulta palveluntuottajalta, siltä osin kuin se on mm. lainsäädännöllisesti ja palvelutuotannollisesti mahdollista.

PoSa perii tuottamistaan palveluista sellaiset maksut, että sen taloudelliset toimintaedellytykset pystytään turvaamaan pitkäjänteisesti. Toiminnan tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa.

2.2. Kuntayhtymän toiminnalliset tavoitteet

Yhtymävaltuusto asettaa kuntayhtymän toiminnalliset tavoitteet vuosittain talousarvion yhteydessä. Tarkastuslautakunta on vuoden 2015 arviointikertomuksessa kiinnittänyt yhtymähallituksen huomiota sen lakisääteiseen tehtävään valmistella yhtymävaltuustolle talousarvio, joka sisältää myös toiminnalliset tavoitteet.

Vuoden 2016 talousarviossa ei edelleenkään ollut esitettyä toiminnallisia tavoitteita. Talousarviossa oli esitetty otsikkotasolla kuntayhtymän kolme strategiassa mainittua tavoitetta.

2.3. Kuntayhtymää koskevat taloudelliset tavoitteet

Kuntayhtymän toimintatuotot olivat 60 476 563,34€. Edellisenä vuonna vastaava luku oli 58 872 811,47€. Toimintakulut olivat 60 207 961,27€. Edellisvuonna vastaava luku oli 58 546 826,86€. Vuosikate oli 316 697,00€ ja tilikauden ylijäämä 33 414,70€. Kuntayhtymän investointimenot olivat 291 709,63€.

Jäsenkunnat maksoivat kuntamaksuosuudet palvelujen käytön mukaisessa suhteessa, siten kuin palvelusopimuksen tuotekorteissa on kunkin tuotteen kohdalla sovittu.

2.4. Toiminnan tuloksellisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden arviointi

Arviointityön perusteella tarkastuslautakunta on tehnyt seuraavia tuloksellisuuteen ja tarkoituksenmukaisuuteen liittyviä havaintoja:

- Strategian hyödyntäminen
 - Strategian hyödyntämisessä tarkastuslautakunta korostaa seurannan ja raportoinnin merkitystä. Raportoinnista on määrännyt strategia-asiakirjassa.
 - Strategian hyödyntäminen yhtenä johtamisen välineenä edellyttää suunnitelmallista raportointia.
- Tiedottaminen ja raportointi
 - Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että sisäisiä ja ulkoisia asiakastytyväisyyskyselyitä tehdään suunnitelmallisesti ja että tuloksista raportoidaan sekä henkilöstölle että luottamuselimille.
 - Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että tulevien mm. sote-uudistusta koskevien päätösten tueksi yhtymävaltuustolle annetaan riittävät tiedot. Laajoissa asiakokonaisuuksissa tiedottamisen tulee olla aktiivista ja jatkuvaa.
- Henkilöstöhallinto
 - Kehityskeskustelut ovat osa hyvää henkilöstöjohtamista. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kehityskeskusteluja käydään myös johtavien viranhaltijoiden kanssa.
- Talousarvion seuranta
 - Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota siihen, ettei yhtymähallitus ole valmistellut yhtymävaltuustolle esitystä talousarvion muuttamiseksi. Tarkastuslautakunnan saaman selvityksen mukaan tulosalueiden talousarviolitykset ovat syntyneet tasaisesti talousarviovuoden aikana.
- Muutosjohtaminen
 - Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että yhtymähallitus seuraa ja varmistaa aikuis- ja perhepalveluiden organisaatioiden muutosprosessin tavoitteiden toteutumista.

3. YHTEENVETO

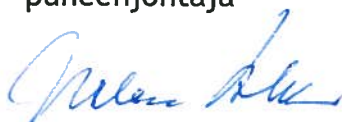
Tarkastuslautakunta on suorittanut lakisääteisen arviointitehtävän vuodelta 2016 ja jättää vuoden 2016 arviointikertomuksen kuntayhtymän yhtymävaltuuston käsiteltäväksi.

Yhtymähallituksen yhtymävaltuustolle annettava lausunto arviointikertomuksen aiheuttamista toimenpiteistä pyydetään antamaan tiedoksi myös tarkastuslautakunnalle.

Kankaanpäässä 20.4.2017

Petri Ylikoski
puheenjohtaja

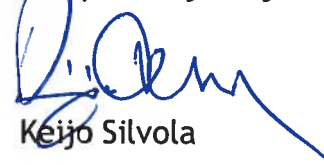
Helena Lehtiö

Esko Luomanen

Aulis Vehmasto
varapuheenjohtaja

Keijo Silvola